

'Mooi' en 'mooi' is niet het zelfde in Groninger paradepaardjes-wijk

Le Roy komt wel, maar heeft Lewenborg nog even geduld?

LEWENBORG. Bouwkundig paradepaardje van de gemeente Groningen. Met een groenopzet die er mag zijn. Waarin ook „wilde tuinman” Louis Le Roy zich kan uitleven. Waarvoor hij dan ook een kleine zes hectare tot zijn beschikking heeft.

Lewenborg bestaat nu al enkele jaren. De laatste woningen worden gebouwd. Dan is de wijk vol. Nieuwe bewoners vragen zich soms verbaasd af waar de plantsoendienst blijft om het braakliggend stuk terrein bij hen in de buurt eens aan te pakken. Maar dat ligt dan niet braak. Dat is aangepakt. Dat is een Le Roy-gebiedje. Maar menigeen vraagt zich wel af wat en hoe hij er mee aan moet.

Le Roy, waar is hij, waar blijft hij, wat doet hij?

Le Roy woont opgewekt in zijn zelfverbouwde huis in Oranjewoud bij Heerenveen en „werkt zich kapot”. Hij vergeet Groningen niet. En hij komt. In het voorjaar. Dan gaat hij metselen in het zuidelijke gebied.

De plantsoendienst intussen zit ook niet stil. Reden voor menige Lewenborger om kritisch te kijken naar de gebieden die aan Le Roy zijn toegevoegd. Ze zijn leuk. Echt wel. Heerlijke speelgebieden. Maar mooi? Allerm minst. Het loont de moeite om het werk van Le Roy en dat van de gemeentelijke plantsoendienst eens te vergelijken.

Met de gemeentelijke plantsoendienst trekken we op een regenachtige dag Lewenborg is. We sluiten een gentlemen agreement: directeur De Visser en zijn twee medewerkers geven geen commentaar of waardeoordeel over de Le Roy-gebieden. De verhouding is niet zo denderend, maar men wil zich wat de Le Roy-gebieden betreft beslist blanco opstellen.

Je lekker voelen . . .

Eigenlijk kunnen we wel met de slotconclusie van die wandeling beginnen:

Lewenborg is mooi. Gewoon echt mooi. Dat vindt trouwens ieder die er woont of komt en die je daarover spreekt. Dus daarvoor hoeft je niet te gaan wandelen.

Maar het is wel zo, dat nergens in Lewenborg, behalve in de net aangelegde nieuwere gebiedjes enige, nette parktoestanden voorkomen, waar het als het ware nog naar de boenwas ruikt en waar je alleen maar naar mag kijken. Nee, de dienst Plantsoenen heeft iets aangelegd, waar je echt *doorheen* kan lopen, wat mooi is om te zien, waarin je je lekker voelt.

Overigens is men daarbij niet over één nacht ijs gegaan. Er is een werkgroep samengesteld die zich over de beplantingen in Lewenborg heeft gebogen. Deze heeft ook in eerste instantie de naam Le Roy laten vallen.

Oorspronkelijk zou hij namelijk worden uitgenodigd om als adviseur mee te werken. Om een aantal voorstellen aan te dragen die in het totale groenplan verwerkt konden worden. Waarvoor Le Roy weinig voelde. Uiteindelijk is dus

besloten om Le Roy een derde van het groen in Lewenborg te laten „bewerken”.

Plantsoendienst

De plantsoendienst heeft zijn best gedaan de wijk zo snel mogelijk leefbaar te maken. Er is gekozen voor een boombeplanting van iepen, essen en esdoorns, omdat die horen bij het oorspronkelijke landschap in de omgeving van de wijk. Maar men heeft ook een zeer groot aantal snelgroeiende populieren geplant. Deze hebben het voordeel dat ze snel groot zijn en blijven groeien „tot ze boven het dak uit zijn. Hele eigenwijze bomen.” Na verloop van tijd zullen de populieren, als ze wat minder mooi worden en de definitieve boombeplanting fors genoeg is, worden gekapt.

Lewenborg is voor de plantsoendienst een prachtig experiment geweest. Men heeft er natuurlijk alle kans gekregen, omdat de opzet van de wijk zich er erg goed voor leent. Maar ook wat de verwerking van de planten betreft. „We gebruiken een hele dichte bebossing van vrij goedkope soorten, met alleen aan de buitenkant de duurdere sierheesters. Het geheel is erg mooi.”

Dat klopt. Wat ook gewoon fijn is, dat je langs de weg wilde bramen ziet staan.

„We hebben verder van de gemeente Amstelveen, waar veel met dit soort parkplantsoenen is gewerkt en waar men veel meer ervaring heeft dan wij, zaden gekocht, die we zelf niet kenden. Dat is erg leuk uitgevallen.”

De toepassing van verschillende planten doet het gewoon ook erg goed. Klimplanten die als bodembedekkers worden gebruikt, zoals de rode wingerd en de kamperfoelie. Het geheel doet enerzijds zeer verzorgd aan, anderzijds toch lekker wild waardoor je je er vrij voelt. Kortom, de plantsoendienst heeft echt wel een pluim verdiend in de ogen van menige Lewenborger.

Le Roy

De Le Roy-gebieden. Die zien er heel anders uit. Ruige gebieden. Met lang gras. Brandnetels. Onkruid. Hier en daar is gewerkt. Dat is te zien. Een muurtje gemetseld, biels geplaatst, gekke vormen gemaakt.

Eigenlijk zijn het zalige gebiedjes. Neem het wilgenbos rond een van de vijvers. Geplant op een aantal zandhopen. Nu een groot geheimzinnig geheel. Met fijne speelgangen waar de jeugd in rondstruint. Waar het voor een volwassene ook heerlijk is om weer eens in rond te klimmen.

De andere gebieden zoals achter de Kajuit, waar twee sloten in tact zijn gelaten, waar bewoners een treintje laten lopen, met heerlijke begroeide zandhopen, waar de jeugd hutten bouwt. Ook erg fijn. Maar mooi om tegen aan te kijken? Dat eigenlijk helemaal niet!

Termijn

„Dat moet ook nog komen, ik werk op termijn. Ik heb nooit de pretentie gehad om binnen een jaar een mooi landschap aan te leggen.”

Louis le Roy is er heel eerlijk in. Het duurt nog wel een jaar of vijf voor de bewoners van Lewenborg iets van de gebieden kunnen verwachten. Maar dan moeten ze wel zelf bezig blijven. Het kan hem niets schelen, dat er mensen zijn, die niets aan „die wilde toestand” vinden en dus hun tuin maar een meter of vijf uitbreiden. Dat mag. Maar men moet wel beseffen, dat die uitbreiding onderdeel van het gebied gaat worden. Le Roy zal het niet omve-

rhalen. Nee, hij zal het gebruiken. Misschien zal hij er zelfs een paadje door aanleggen. Maar dat zal moeten blijken.

Het belangrijkste is voor hem dat men doet wat men leuk vindt. Dit voorjaar komt hij weer naar Lewenborg. Om te metselen. Dan gaat hij in het zuidelijke gebied bezig met het bouwen aan een openluchttheater, zes meter hoge muren, banken en noem maar op.

Vanzelf . . .

„Ik hoef echt niet alle mensen van Lewenborg achter me te hebben. Het hoeft maar een groepje van een man of vier te zijn dat bereid is met enige regelmaat in die gebieden wat te doen. Dan groeit het vanzelf. En dan zie je ineens dat alles heel vlug gaat. Al dat gras, al dat onkruid, dat moet eerst een humuslaag vormen. De grond heeft het nodig. Dan zie je over een paar jaar dat je er van alles in kunt stoppen.”

Le Roy begrijpt best, dat het voor veel mensen moeilijk is om in zijn gebieden te stappen.

„Natuurlijk. Daarom heb ik ook eigenlijk het meest kritiek op de gemeente Groningen. Dacht je nou werkelijk, dat ze me hebben ingehuurd, omdat ze mijn ideeën zo geweldig vinden? Welnee. Als de plantsoendienst dit gebied zou moeten aanleggen, dan zou dat alleen al aan aanleg f 1,8 miljoen kosten. Ik doe het voor de onderhoudskosten: zestig mille per jaar. En dat budget gebruik ik nog niet eens. Maar de gemeente wist tevoren waaraan ze begon. Ik heb steeds gezegd: ik werk op lange termijn. Later zei Max van den Berg tegen me dat-ie niet wist of ik die lange termijn wel zou krijgen. Maar nou ben ik er niet meer weg te branden. En over een paar jaar, dan moet je eens zien hoe prachtig het is. Maar de gemeente moet voorlichting geven. Bovendien zouden ze wel eens wat interesse kunnen tonen. Ik heb bijvoorbeeld nog nooit een raadslid hier gezien.”

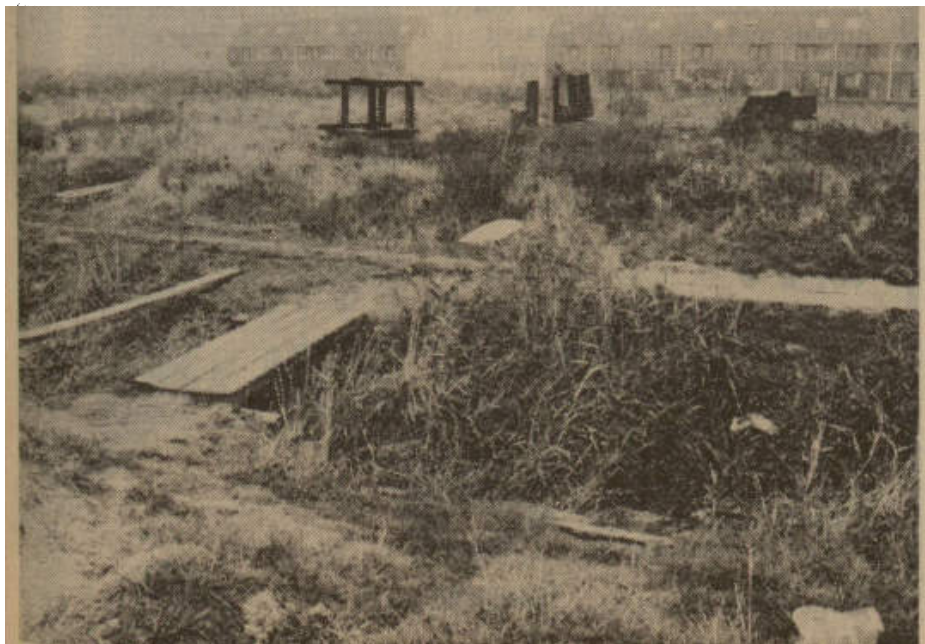
Een ding is waar. Als het allemaal zo wordt zoals het is geworden in het eigen gebiedje Le Roy in Didam, dan wordt het prachtig. Anders prachtig dan het gebied van de plantsoendienst. Maar mooi.

Het is dan wel een kwestie van geduld. En of alle Lewenborgers dit kunnen opbrengen, is een open vraag . . .

BEN HIETBRINK

Het werk van de gemeentelijke plantsoendienst in Lewenborg.

Lewenborg volgens de opvattingen van Le Roy